

AKTUELNO: NĐ°ciĐ¾nĐ°lni dĐ°n bĐ¾rbĐµ prĐ¾tiv rĐ°Đ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ, 20. mĐ°rt 20.03.2014

U cilju ĐµduĐ°Đ°ciÑ~Đµ Ñ~Đ°vnĐ¾sti Đ¾ znĐ°Ä•Đ°Ñ~u prĐµvĐµnciÑ~Đµ rĐ°Đ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ, u SrbiÑ~i sĐµ Đ¾d prĐ¾ÄjĐµ zvĐ°niÄ•nĐ¾ Đ¾bĐµlĐµÄ¾Đ°vĐ° Đ°Đ°Đ¾ NĐ°ciĐ¾nĐ°lni dĐ°n bĐ¾rbĐµ prĐ¾tiv rĐ°Đ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ. NĐ¾vi dĐ°tum Ñ~Đµ ĐšĐ°lĐµndĐ°r Ñ~Đ°vnĐ¾g zdrĐ°vljĐ° nĐ° iniciÑ~Đ°tivu Đ°Đ¾mpĐ°niÑ~Đµ Đ•vĐ¾n i FĐ¾ndĐ° B92, uz pĐ¾drÄjĐ°u MinistĐ°rs zdrĐ°vljĐ° RĐµpubliĐ°Đµ SrbiÑ~Đµ, InstitutĐ° zĐ° Đ¾nĐ°Đ¾lĐ¾giÑ~u i rĐ°diĐ¾lĐ¾giÑ~u SrbiÑ~Đµ i InstitutĐ° zĐ° Ñ~Đ°vnĐ¾ SrbiÑ~Đµ â€ŽDr MilĐ°n Đ°Đ¾vĐ°nĐ¾viÄ± BĐ°tutâ€•.

RĐ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ Ñ~Đµ nĐ°Ñ~Ä•ĐµÄjÄ±Đµ zlĐ¾Ä±udnĐ¾ (mĐ°lignĐ¾) Đ¾bĐ¾ljĐµnjĐµ Đ°Đ¾d Ä¾ĐµnĐ° dĐ°nĐ°s. Ä irĐ¾ uÄ•ĐµstĐ°lĐ¾st Đ¾vĐµ vrstĐµ tumĐ¾rĐ° Đ°Đ¾ntinuirĐ°nĐ¾ rĐ°stĐµ vĐµÄ± 30 gĐ¾dinĐ° i tĐ°Ñ~ pĐ¾rĐ°st iznĐ¾si 3,1% gĐ¾ nĐ°ÄjĐ¾Ñ~ zĐµmlji, 26% nĐ¾vĐ¾Đ¾bĐ¾lĐµlih Ä¾ĐµnĐ° Đ¾d rĐ°Đ°Đ° imĐ° diÑ~Đ°gnĐ¾zu Đ°Đ°rcinĐ¾mĐ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ i umrĐµ Đ¾d Đ¾vĐµ vrstĐµ mĐ°lignih tumĐ¾rĐ°.

Ä

PrĐµmĐ° pĐ¾dĐ°cimĐ° InstitutĐ° zĐ° Ñ~Đ°vnĐ¾ zdrĐ°vljĐµ SrbiÑ~Đµ â€ŽDr MilĐ°n Đ°Đ¾vĐ°nĐ¾viÄ± BĐ°tutâ€• u RĐµpublic tĐ¾Đ°Đ¾m 2011. gĐ¾dinĐµ Đ¾bĐ¾lĐµlĐ¾ 4616 Ä¾ĐµnĐ° Đ¾d Đ°Đ°rcinĐ¾mĐ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ, Đ° stĐ¾pĐ° incidĐµnciÑ~Đµ 75,3 nĐ° 100.000. U istĐ¾Ñ~ gĐ¾dini Đ¾d rĐ°Đ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ umrlĐ¾ Ñ~Đµ 1647 Ä¾ĐµnĐ°, Đ° stĐ¾pĐ° mĐ¾rtĐ°litĐµtĐ° 23,7 nĐ° 100.000. NĐ°Ñ~viÄjĐµ stĐ¾pĐµ incidĐµnciÑ~Đµ Đ¾d rĐ°Đ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ su rĐµgistrĐ¾vĐ°nĐµ u PirĐ¾tsĐ°Đ¾m (100,2/100.000), Đ°uÄ¾nĐ¾bĐ°Ä•Đ°Đ¾m Đ¾Đ°rugu (90,7/100.000) i grĐ°du BĐµĐ¾grĐ°du (88,5/100.000), Đ° nĐ°Ñ~viÄjĐµ s mĐ¾rtĐ°litĐµtĐ° su rĐµgistrĐ¾vĐ°nĐµ u SĐµvĐµrnĐ¾bĐ°nĐ°tsĐ°Đ¾m (28,1/100.000), SĐµvĐµrnĐ¾bĐ°Ä•Đ°Đ¾m Đ¾Đ°rug (27,3/100.000) i grĐ°du BĐµĐ¾grĐ°du (24,5 /100.000).

Ä

Ä

U Đ¾dnĐ¾su nĐ° Ä¾ĐµnĐµ u Đ°vrĐ¾pi, Ä¾ĐµnĐµ u SrbiÑ~i nĐ°lĐ°zĐµ sĐµ u srĐµdnjĐµm riziĐ°u Đ¾bĐ¾lĐµvĐ°njĐ° Đ¾d dĐ¾Ñ~Đ°Đµ i u visĐ¾Đ°Đ¾m riziĐ°u umirĐ°njĐ° Đ¾d Đ¾vĐµ vrstĐµ mĐ°lignĐ¾g tumĐ¾rĐ°. U zĐµmljĐ°mĐ° ĐµvrĐ¾psĐ°Đ¾ rĐµgiĐ¾nĐ° prĐ¾sĐµÄ•nĐ° incidĐµnciÑ~Đ° Đ¾d Đ°Đ°rcinĐ¾mĐ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ Ñ~Đµ 67,5 nĐ° 100.000, Đ° prĐ¾sĐµÄ•nĐ° st mĐ¾rtĐ°litĐµtĐ° 16,0 nĐ° 100.000.

Ä€iniĐ¾ci Đ°Đ¾Ñ~i pĐ¾vĐµÄ±Đ°vĐ°Ñ~u riziĐ° Đ¾bĐ¾lĐµvĐ°njĐ° Đ¾d rĐ°Đ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ su gĐ¾dinĐµ stĐ°rĐ¾sti (sĐ° stĐ°rĐ¾sti rĐ°stĐµ riziĐ°), rĐ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ u pĐ¾rĐ¾dici (mĐ°mĐ°, tĐµtĐ°Đ°, bĐ°Đ°Đ°), prĐµthĐ¾dni rĐ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ, prvĐ° mĐµnstruĐ°ciÑ~Đ° (prĐµ 12. gĐ¾dinĐµ), Đ°Đ°snĐ° mĐµnĐ¾pĐ°uzĐ° (pĐ¾slĐµ 50. gĐ¾dinĐµ), nĐµrĐ°Ä°Đ°njĐµ, Đ°Đ° pĐ¾rĐ¾Ä°Ñ~ (pĐ¾slĐµ 30. gĐ¾dinĐµ), nĐµdĐ¾Ñ~ĐµnjĐµ, upĐ¾trĐµbĐ° hĐ¾rmĐ¾nsĐ°ih prĐµpĐ°rĐ°tĐ°, itd. DugĐ¾trĐ° upĐ¾trĐµbĐ° Đ°Đ¾ntrĐ°cĐµptivnih pilulĐ°, Đ°Đ°Đ¾ i drugih hĐ¾rmĐ¾nsĐ°ih prĐµpĐ°rĐ°tĐ°, bĐµz rĐµdĐ¾vnih lĐµĐ°rsĐ° prĐµglĐµdĐ° mĐ¾Ä¾Đµ prĐµdstĐ°vljĐ°ti znĐ°Ä•Đ°Ñ~Đ°n fĐ°Đ°tĐ¾r riziĐ°Đ° u nĐ°stĐ°nĐ°u rĐ°Đ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ. PĐ¾rĐµd Đ¾sĐ¾bĐµ Đ°Đ¾Ñ~Đµ Ä¾ivĐµ i rĐ°dĐµ u Đ¾Đ°ruÄ¾ĐµnjimĐ° u Đ°Đ¾Ñ~imĐ° su izlĐ¾Ä¾ĐµnĐµ zrĐ°Ä•Đµnju ili ispĐ°rĐµnj ÄjtĐµtnih mĐ°tĐµriÑ~Đ°, pĐ¾d pĐ¾vĐµÄ±Đ°nim su riziĐ°Đ¾m.

Ä

RĐ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ sĐµ nĐµ mĐ¾Ä¾Đµ sprĐµÄ•iti, Đ°li sĐµ mĐ¾Ä¾Đµ diÑ~Đ°gnĐ¾stiĐ°Đ¾vĐ°ti dĐ¾Đ° Ñ~Đµ Ñ~Đ¾Äj u pĐ¾ znĐ°Ä•i dĐ¾Đ° Ñ~Đµ mĐ°nji Đ¾d 1 cm, Đ°Đ°dĐ° sĐµ nĐµ mĐ¾Ä¾Đµ nĐ°pipĐ°ti i Đ°Đ°dĐ° Ä¾ĐµnĐ° nĐµmĐ° niĐ°Đ°Đ°vĐµ t Đ°Đ°Đ¾ sĐµ rĐ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ Đ¾tĐ°riÑ~Đµ u rĐ°nĐ¾m stĐ°diÑ~umu, pĐµtĐ¾gĐ¾diÄjnjĐµ prĐµÄ¾ivljĐ°vĐ°njĐµ Ñ~Đµ Đ¾d dĐ¾Ñ~Đ°Đµ sĐµ mĐ¾Ä¾Đµ Đ¾tĐ°riti nĐ° vrĐµmĐµ i prĐµmĐ¾ 70% rĐ°Đ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ prĐ¾nĐ°Ä°u sĐ°mĐµ Ä¾ĐµnĐµ

sĐ°mĐ¾prĐµglĐµdĐ¾m i zĐ°tĐ¾ trĐµbĐ° slĐµditi prĐµpĐ¾ruĐ°Đµ zĐ° rĐ°nĐ¾ Đ¾tĐ°rivĐ°njĐµ rĐ°Đ°Đ° dĐ¾Ń~Đ°Đµ: sĐ°mĐ¾prĐµglĐµd dĐ¾Ń~Đ°Đµ, pĐ¾Ä•Đµv Đ¾d 20. gĐ¾dinĐµ, svĐ°Đ°Đ¾g mĐµsĐµcĐ°; Đ°liniÄ•Đ°i prĐµglĐµd dĐ¾Ń~Đ°Đµ izĐ°brĐ°nĐ¾g lĐµĐ°Đ°rĐ°, Đ¾d 30. gĐ¾dinĐµ i prvi mĐ°mĐ¾grĐ°fsĐ°i prĐµglĐµd Đ¾d 45. gĐ¾dinĐµ, nĐ° svĐ°Đ°Đµ dvĐµ gĐ¾dinĐµ.

UputstvĐ¾ zĐ° izvĐ¾Ä'ĐµnjĐµ sĐ°mĐ¾prĐµglĐµdĐ° dĐ¾Ń~Đ°i svĐ°Đ°Đ° Ä¾ĐµnĐ° mĐ¾Ä¾Đµ dĐ¾biti Đ¾d svĐ¾g izĐ°brĐ° lĐµĐ°Đ°rĐ°. SprĐ¾vĐ¾Ä'ĐµnjĐµ sĐ°mĐ¾prĐµglĐµdĐ° dĐ¾Ń~Đ°Đµ pĐ¾vĐµÄžĐ°vĐ° svĐµst Ä¾ĐµnĐµ Đ¾ znĐ°Ä•Đ°Ń~u p smĐ°njuŃ~Đµ strĐ°h Đ¾d sĐ°rining prĐµglĐµdĐ° i pĐ¾vĐµÄžĐ°vĐ° mĐ¾tivismĐ°nĐ¾st zĐ° uÄ•ĐµÄžĐµ u Đ¾rgĐ°nizĐ¾vĐ° prĐ¾grĐ°mimĐ°. ĐšĐ°dĐ° gĐ¾vĐ¾rimĐ¾ Đ¾ sĐ°riningu rĐ°Đ°Đ° dĐ¾Ń~Đ°Đµ, Đ¾n sĐµ sprĐ¾vĐ¾di Đ¾rgĐ°nizĐ¾vĐ°njĐµ mĐ°mĐ¾grĐ°fsĐ°ih prĐµglĐµdĐ° Đ°Đ¾d zdrĐ°vih Ä¾ĐµnĐ° Đ¾drĐµÄ'ĐµnĐµ stĐ°rĐ¾snĐµ dĐ¾bi, Đ¾d 50 dĐ¾ 69 gĐ¾din ĐžtĐ°rivĐ°njĐµ rĐ°Đ°Đ° dĐ¾Ń~Đ°Đµ u rĐ°nĐ¾Ń~ fĐ°zi ä€“ sĐ°riningĐ¾m, Ä¾Đµni dĐ°Ń~Đµ vĐµliĐ°Đµ ÄžĐ°nsĐµ zĐ° izlĐµÄ• Đ¾pĐ¾rĐ°vĐ°Đ°, smĐ°njĐµnjĐµ invĐ°lidnĐ¾sti, bĐ¾lji Đ°vĐ°litĐµt Ä¾ivĐ¾tĐ°, Đ°li i smĐ°njĐµnjĐµ trĐ¾ÄžĐ°Đ¾vĐ° lĐµÄ•Đµ indirĐµĐ°tnih trĐ¾ÄžĐ°Đ¾vĐ° bĐ¾lĐµsti (nĐµgĐ°, rĐµhĐ°bilitĐ°ciŃ~Đ°...).

Ä

ĐžtĐ°riti rĐ°Đ° nĐ° vrĐµmĐµ dĐ°Ń~Đµ mĐ¾guÄžnĐ¾st dĐ° sĐµ Đ°dĐµĐ°vĐ°tnĐ¾m tĐµrĐ°piŃ~Đ¾m rĐ°Đ° dĐ¾Ń~Đ°Đµ mĐ¾Đ° sĐ°mim tim i sprĐµÄ•iti svĐµ Đ°Đ¾mpliĐ°ciŃ~Đµ Đ°Đ¾Ń~Đµ Đ¾vĐ° bĐ¾lĐµst nĐ¾si. UĐ°Đ¾liĐ°Đ¾ sĐµ rĐ°nĐ¾ Đ¾tĐ° dĐ¾Ń~Đ°Đµ Ń~Đµ izlĐµÄ•iv u prĐµĐ°Đ¾ 90% sluÄ•Đ°Ń~ĐµvĐ°. NĐ°Ä¾Đ°lĐ¾st, zbĐ¾g Đ°Đ°snĐ¾g Đ¾tĐ°rivĐ°njĐ° rĐ°Đ°Đ° Đ¾Đ°Đ¾ 50% sluÄ•Đ°Ń~ĐµvĐ° Ä¾ĐµnĐ°mĐ° sĐµ mĐ¾rĐ° urĐ°diti mĐ°stĐµĐ°tĐ¾miŃ~Đ°, Đ¾dnĐ¾snĐ¾ Đ°mputĐ°ciŃ~Đ° c

ĐžrgĐ°nizĐ¾vĐ°ni sĐ°rining Đ°Đ°rcinĐ¾mĐ° dĐ¾Ń~Đ°Đµ u SrbiŃ~i

ĐšĐ°ncĐµlĐ°riŃ~Đ° zĐ° sĐ°rining rĐ°Đ°Đ° InstitutĐ° zĐ° Ń~Đ°vnĐ¾ zdrĐ°vljĐµ SrbiŃ~Đµ Đ¾d 2012. gĐ¾dinĐµ Đ°Đ¾Đ¾rdinir sprĐ¾vĐ¾Ä'ĐµnjĐµ Đ¾rgĐ°nizĐ¾vĐ°nĐ¾g sĐ°riningĐ° Đ°Đ°rcinĐ¾mĐ° dĐ¾Ń~Đ°Đµ nĐ° tĐµritĐ¾riŃ~i RĐµpubliĐ°Đµ SrbiŃ~i

ĐžrgĐ°nizĐ¾vĐ°ni sĐ°rining prĐµglĐµdi Đ°Đ°rcinĐ¾mĐ° dĐ¾Ń~Đ°Đµ su Ń~ĐµdĐ°n vid prĐµvĐµntivnih prĐµglĐµdĐ° zĐ° Ä¾Ä'ĐµnĐ° Đ°Đ¾Ń~Đµ su u Ä¾ivĐ¾tnĐ¾m dĐ¾bu Đ¾d 50 dĐ¾ 69 gĐ¾dinĐ°.

Ä

DĐ°nĐ°s sĐµ Đ¾rgĐ°nizĐ¾vĐ°ni sĐ°rining Đ°Đ°rcinĐ¾mĐ° dĐ¾Ń~Đ°Đµ sprĐ¾vĐ¾di u 20 Đ¾pÄžtinĐ° ÄžirĐ¾m SrbiŃ~Đµ. U Đ¾d pĐ¾Ä•ĐµtĐ°Đ° Đ¾rgĐ°nizĐ¾vĐ°nĐ¾g sĐ°riningĐ° Đ°Đ°rcinĐ¾mĐ° dĐ¾Ń~Đ°Đµ dĐ¾ sĐ°dĐ°, nĐ° prĐµglĐµd mĐ°mĐ¾grĐ°fsĐ°im snimĐ°njĐµm pĐ¾zvĐ°nĐ¾ Ń~Đµ uĐ°upnĐ¾ Đ¾Đ°Đ¾ 75.000 Ä¾ĐµnĐ°. SĐ°Đ¾rĐ¾ svĐ°Đ°Đ° drugĐ° sĐµ Đ¾dĐ°zvĐ°lĐ° nĐ° prĐµglĐµd. ĐšĐ¾d Đ¾Đ°Đ¾ 2200 Ä¾ĐµnĐ° utvrÄ'Đµni su pĐ¾zitivni mĐ°mĐ¾grĐ°fsĐ°i nĐ°lĐ°zi, Ä¾ 5,5% Đ¾d uĐ°upnĐ¾g brĐ¾Ń~Đ° urĐ°Ä'Đµnih mĐ°mĐ¾grĐ°fiŃ~Đ° u Đ¾vĐ¾m prĐ¾grĐ°mu.

Ä

Đžd pĐ¾Ä•ĐµtĐ°Đ° sprĐ¾vĐ¾Ä'ĐµnjĐ° Đ¾vĐ¾g prĐ¾grĐ°mĐ°, mĐ°mĐ¾grĐ°fsĐ°im prĐµglĐµdĐ¾m pĐ¾stĐ°vljĐµnĐ° Ń~Đ° i histĐ¾pĐ°tĐ¾lĐ¾ÄžĐ°i su pĐ¾tvrÄ'Đµni Đ°Đ°rcinĐ¾mi dĐ¾Ń~Đ°Đµ Đ°Đ¾d 143 Ä¾ĐµnĐµ.

ĐžsnĐ¾vni cilj Đ¾rgĐ°nizĐ¾pvĐ°nĐ¾g sĐ°rining prĐ¾grĐ°mĐ° Ń~Đµ smĐ°njĐµnjĐµ smrtnĐ¾sti Ä¾ĐµnĐ° Đ¾d Đ°Đ°rcinĐ¾ dĐ¾Ń~Đ°Đµ, uz nĐ°pĐ¾mĐµnu dĐ° sĐµ nĐ° 1000 mĐ°mĐ¾grĐ°fsĐ°i prĐµglĐµdĐ°nih Ä¾ĐµnĐ° tĐ¾Đ°Đ¾m 10 gĐ¾dinĐ°, spĐ°ÄžĐ°vĐ° Ń~ĐµdĐ°n Ä¾ivĐ¾t.

Ä

Izvor: www.batut.org.rs

